

هایپوکسی و ورتیگو دو عامل مرگبار در پرواز (نسخه چاپی)

خلبانی در ظاهر شاید شغل جذابی باشد ولی نسبت به خیلی از مشاغل عمومی خطرات بیشتری نیز برای افرادی که به سمت این حرفه کشیده می شود نیز وجود دارد.

در میان خلبان ها پرواز با یک جنگنده بیشترین خطر و برای شخص داره در این مطلب به دو عامل شایع که در حین پرواز برای خلبان رخ می دهد میپردازیم.

این دو عامل شامل موارد زیر هستند:

(۱) هایپوکسی

(۲) ورتیگو

هایپوکسی

پدیده هایپوکسی یا هایپوکسیا به طور به موقعیتی گفته می شود که اکسیژن به میزان لازم به مغز نمیرسد. هایپوکسی اگر فوراً رفع نشود می تواند مرگبار باشد این عامل یکی از رایج ترین دلایل حوادث مختلف می باشد.

موارد مختلفی در هایپوکسی مغزی نقش دارند مثل پرواز در ارتفاع بالا، استنشاق دود، مسمومیت مونوکسید کربن و....

تاثیرات هایپوکسی

معمولاً افرادی که دچار هایپوکسی می شوند آگاهی خودشان و نسبت به محیط اطراف از دست می دهند و میزان بینایی نیز به شدت کاهش پیدا می کند، رنگ پوست دست ها و لب ها به آبی متمایل می شود و... که برای کسی که هدایت هواپیما و به عهده دارد بسیار خطرناک می باشد. اگر در ارتفاع پایین باشید این تاثیرات به تدریج رخ می دهد.

خلبان های جنگنده همیشه از یک سیستم اکسیژن رسانی و ماسک برای تنفس استفاده می کنند به دلیل اینکه کابین یک جنگنده به اندازه کابین یک هواپیمای مسافری تنظیم فشار نمی شود این ماسک ها توسط یک شلنگ به مخزن اکسیژن متصل شده و خلبان میزان درصد ترکیب اکسیژن را میتواند تعیین کند.

هایپوکسی از اهمیت زیادی در ناوگان هوایی برخوردار است تا جایی که در سال ۲۰۱۷ حدود ۲۸ فروند هواپیما A-۱۰ به دلیل سقوط یک خلبان در اثر هایپوکسی زمینگیر شدند.

خلبان ها برای آمادگی با هایپوکسی به طور معمول هر دو سال یکبار باید تست پزشکی مربوط به هایپوکسی را بگذرانند. در این تست خلبان ها در حالی که ماسک اکسیژن روی صورت دارند وارد اتاق فشار شده و به تدریج فشار اتاق کم می شود تا میزان واکنش خلبان ها در فشار های مختلف سنجیده شود.

ورتیگو

یکی دیگر از مشکلاتی که برای خلبان ها در طول پرواز ممکن است رخ بدهد ورتیگو می باشد. در این حالت خلبان نمیتواند تفاوت آسمان و زمین را تشخیص دهد و اگر متوجه ورتیگو شدن خود نشود به اشتباه بجای اوج گرفتن با نرخ زاویه حمله بالا به سمت زمین پرواز خواهد کرد.

ورتیگو در پرواز های شبانه بروی مناطق غیر شهری که هیچ منشا نورانی یا چراغی بروی زمین وجود ندارد معمولاً رخ می دهد یا برای خلبان هایی نیروی دریایی که بروی دریا پرواز می کنند اگر آسمان صاف باشد تشخیص آسمان آبی از دریا سخت خواهد بود.

در پرواز بر روی آب به خاطر نبود خط افق و عوارض زمینی که به خلبان یک نشانه ای از وضعیت پروازی بدهد وجود ندارد و در بیشتر

مواقع خلبانها همیشه در حال پرواز کور هستند یا همون پرواز توسط آلات دقیق یا اینسترومنت زیرا یک رنگ بودن آسمان و دریا و در روزهای افتابی انعکاس نور خورشید در آب باعث کور شدن دید خلبان میشود و اگر خلبان با دید چشمی هلی کوپتر یا هواپیما را هدایت کند ورتیگو یا باعث گیج شدن خلبان و از دست دادن موقعیت پروازی می شود و باعث سقوط پرنده می شود . به خاطر همین موضوع خلبانهایی که بر روی آب پرواز میکنند به غیر از آموزشهای اولیه پرواز بر روی خشکی آموزشهای پرواز بر روی آب و دیگر آموزشهایی مانند نشست و برخاست بر روی ناوچه در شب و چه در روز را می بینند.

برای رفع این مشکل خلبان باید به دنبال یک نشانه چشمی در محیط اطراف خود بگردد و همچنین با کمک ابزارهایی که در اختیار دارد نحوه قرارگیری هواپیما نسبت به خط افق را متوجه شود.

مطلب اصلی